

NASTAVLJA SE NEGATIVNI PRIRODNI PRIRAST

luni, 13 februarie 2017

I u prošloj 2016. godini zabilježen je negativan prirodni prirast populacije u svim mjestima iz karaševske op ine, broj umrlih u Karaševu, Nermi u i Jabal u bio je u godini koja je protekla znatno ve i u odnosu na broj ro enih.

U Karaševu je minule godine umrlo 29 osoba u odnosu na 23 krš enih, u Nermi u je umrlo 7 osoba u odnosu na 4 krš enih, dok je u Jabal u umrlo 4 osoba, a nije zabilježeno nijedno ro enje. Nezavidni trend sve ve eg broja umrlih u odnosu na novoro ene bebe tijekom jedne godine u karaševskoj op ini alarmantan je i zabrinjavaju i fenomen, koji nije novijeg datuma. Pretprošle godine negativni prirodni prirast populacije Karaševa bio je ak izraženiji nego lani, nakon što je broj umrlih bio skoro tri puta ve i od broja ro enih. U Karaševu je tada umrlo 37 osoba, u odnosu na 14 ro ene djece. Sli an opadaju i trend je zabilježen i 2014., ali i u godinama koje su prethodile, i u tom razdoblju je broj umrlih u našem najve em mjestu bio znatno ve i od broja ro enih.

Prema Popisu stanovništva iz prosinca 1930. godine, Popis koji se može konzultirati na stranici 106 knjige Marcua Mihaila Deleanua „Zabilješke o Karaševcima“, Karaševo je u to doba imalo 2940 stanovnika. Slijedilo je zatim stalno opadanje populacije našega mjesta, opadanje koje traje sve do naših dana. Shodno Popisima stanovništva obavljenim na razini itave Rumunjske, Karaševo je 1977. godine imalo 2815 stanovnika, 1992. godine 2629 stanovnika, 2002. godine 2437 stanovnika, dok je prema Popisu iz 2011. godine broj stanovnika Karaševa opao na 2341. Stalno opadanje, dakle, opadanje koje poziva na zabrinutost i uzbunu. Iz navedenih Popisa se jasno može vidjeti da je negativni prirodni prirast najizraženiji u Karaševu u godinama nakon pada komunisti kog režima, od 1989. godine naovamo, a to je u neku ruku razdoblje odre enog materijalnog prosperiteta našega mjesta, pogotovo kad ga usporedimo s teškim životnim uvjetima iz druge polovice prošloga stolje a. U relativno malenom vremenskom periodu od zadnja dva desetlje a naše mjesto je izgubilo skoro isti broj stanovnika kao u periodu od 1930. godine pa sve do 1992. godine, vrijeme koje je obuhva alo, izme u ostalog, drugi svjetski rat, teško i siromašno poslijeratno razdoblje, razne neizlje ive bolesti i, ne u zadnjem redu, komunisti ki period. Sve to dokazuje da pad nataliteta uop e nema veze s materijalnom situacijom i standardom života stanovnika našeg mjesta, ve uzroci tog pada se moraju tražiti na sasvim drugoj strani.

Ako bismo pokušali prona i uzroke ovog slobodnog pada populacije najve ega mjesta karaševskih Hrvata onda se trebamo zaustaviti kod injenice da u zadnjim godinama sve ve i broj ljudi napušta naše mjesto i odlazi u zapadno europske zemlje, prije svega u Austriju, u potrazi za poslom i boljim životom. Po svemu sude i, migracija prema razvijenijim zemljama e se nastaviti i u sljede im godinama, mada ljudima koji odlaze iz svog rodnog mjesta nije nimalo lako, i ona e trajati toliko dugo dok se u našoj državi ne valorificiraju ogromni gospodarski potencijali koji doista postoje. U trenutku kad se to realizira, ako se uop e bude realiziralo u skorije vrijeme, ljudima se ne e više isplatiti oti i van, na i e na ovim mjestima smisao života i ostanka, a karaševskoj zajednici bi se mogla otvoriti svjetla perspektiva i lijepa budu nost. Drugi pak faktor koji uzrukuje negativan prirodni prirast populacije je naprosto težnja ljudi da imaju što manje djece. To je moda novoga vremena i bilo bi poželjno da se ona promjeni. Prije nešto više od pola stolje a bilo je bitno druga ije. Mogao si tada vidjeti po pet-šest bra e i sestara u svakom karaševskom domu, iako su ku e u to doba imale tek jednu ili dvije sobe, i mogao si isto tako vidjeti i po dva-tri brata s obitelji pod istim krovom, a svi su oni živjeli u potpunj

slozi i harmoniji. Sada se samo nostalgijom možemo prisjetiti vremena kada su ulice bile pune malih djece jer godine kada su se u svakoj karavanskoj kući mogli uti osmijesi mnogih radosne djece, već su davno iza nas.

VI . ure

Kada je prije nekoliko godina upozoravao karavanski narod kako za stotinu godina neće biti nikoga na ovom području. Ako se nešto pod hitno ne uradi na poboljšanje nataliteta u "velikom Karavanskom" (tako je nazvano mjesto poznato u ostalim karavanskim selima) i negativni prirodni prirast nastavi s istim tempom kao u zadnjim godinama ne moramo čekati niti stotinu godina da Središnji muzej Hrvata u Rumunjskoj, čija izgradnja je krajem prošle godine skoro privedena kraju u Karavanskom, bude jedini svjedok boravka Hrvata na ovom prostoru.

Ivan Dobra